

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Ostateczne wnioski i zalecenia grupy wysokiego szczebla ds. uproszczenia na okres po roku 2020

(2018/C 176/12)

Sprawozdawca: Oldřich VLASÁK (CZ/EKR), członek rady miasta Hradec Králové

Dokument źródłowy: Ostateczne wnioski i zalecenia grupy wysokiego szczebla ds. uproszczenia na okres po roku 2020

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Podkreśla znaczenie polityki spójności UE dla spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii. Podczas gdy jedna trzecia budżetu UE została przeznaczona na osiągnięcie tego celu zgodnie z art. 174–178 TFUE, polityka ta nie rozwinęła jeszcze swojego pełnego potencjału. Uproszczenie funduszy musi stanowić część zreformowanej i udoskonalonej polityki spójności dla Europy w przyszłości.
2. Z zadowoleniem przyjmuje konstruktywny charakter zaleceń grupy wysokiego szczebla dotyczących uproszczenia europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych po 2020 r. oraz jasne stwierdzenie, że uproszczenie jest zadaniem wszystkich stron zaangażowanych we wdrażanie funduszy i administrowanie nimi – Komisji, współustawodawców, państw członkowskich oraz władz lokalnych i regionalnych.
3. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż wiele zaleceń grupy wysokiego szczebla dotyczących okresu po 2020 r. jest zgodnych ze stanowiskami wyrażonymi wcześniej przez KR⁽¹⁾. KR powtarza także, że władze lokalne i regionalne są bezpośrednio zainteresowane wdrażaniem polityki spójności zarówno jako jej główni beneficjenci, jak i, w wielu przypadkach, organy bezpośrednio zaangażowane w zarządzanie jej wdrażaniem.
4. Zauważa, że pomimo wielu pozytywnych propozycji zawartych we wnioskach i zaleceniach grupy wysokiego szczebla ds. uproszczenia – w żadnym wypadku nie można stwierdzić, że wprowadzenie w życie tych propozycji pozwoli zakończyć proces uproszczenia. Pozostaje jeszcze szereg bardzo ważnych dziedzin i dodatkowych problemów, o których nie ma mowy we wnioskach grupy wysokiego szczebla lub które zostały w nich podjęte tylko częściowo. Dlatego też KR odnosi się w tym kontekście do swojej opinii z października 2016 r. „Uproszczenie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z perspektywy władz lokalnych i regionalnych”, w której szczegółowo omówiono tę problematykę.
5. Powtarza swój apel o opracowanie nowej wizji terytorialnej, która zaktualizowałaby Europejską Perspektywę Rozwoju Przestrzennego z 1999 r. W ramach podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar strategię tę można by wykorzystać w okresie programowania po 2020 r., z myślą o wsparciu wykorzystania funduszy unijnych w terenie.
6. Podkreśla znaczenie korzystania z doświadczenia i zdolności zdobytych do tej pory oraz znaczenie ułatwienia wdrażania modelu zarządzania dzielonego na okres po 2020 r. poprzez zastosowanie zasady partnerstwa. Zasada partnerstwa zapisana w europejskim kodeksie postępowania w zakresie partnerstwa pozostaje kluczowym środkiem zapewniającym zaangażowanie wszystkich partnerów, w tym samorządów lokalnych i regionalnych, na wszystkich etapach programowania. System realizacji musi także opierać się na większym zaufaniu wśród wszystkich zaangażowanych podmiotów (organów na szczeblu UE, krajowym oraz lokalnym i regionalnym).
7. Domaga się nowych wspólnych ram strategicznych obejmujących wszystkie polityki i fundusze UE, które mają wymiar terytorialny, oraz popiera cel, jakim są wspólne przepisy horyzontalne dla ułatwienia interakcji między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi („jednolity zbiór przepisów”). Podkreśla, że ramy obejmujące tylko europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, lecz nie inne fundusze o wymiarze terytorialnym, jak to ma miejsce obecnie, sprawiają, że wdrażanie staje się większym wyzwaniem dla użytkowników końcowych; oznacza to też, że ramy nie

⁽¹⁾ COR-2016-01814-00-00-AC-TRA; COR-2016-05838-00-00-AC-TRA; COR-2016-00008-00-01-AC-TRA; COR-2015-04285-00-00-AC-TRA; COR-2014-06248-00-01-AC-TRA; COR-2015-00487-00-00-AC-TRA; COR-2015-04287-00-00-AC-TRA; CDR2027-2012_00_00_TRA_AC; CDR1683-2012_00_00_TRA_AC; CDR4-2012_FIN_AC; COR-2017-01527-00-00-AC-TRA.

są tak użyteczne, jak mogłyby być. Ze wspólnego europejskiego zbioru należy wybrać pulę środków finansowych przeznaczonych na ograniczoną liczbę obszarów polityki, która może różnić się w poszczególnych regionach w zależności od potrzeb danego regionu w zakresie rozwoju i celów UE.

8. Zgadza się, że istnieje konieczność zapewnienia równych warunków działania dla europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz funduszy zarządzanych centralnie. KR jednoznacznie popiera potrzebę zbadania wykonalności standardowego zwolnienia z obowiązku stosowania zasad pomocy państwa w odniesieniu do części lub wszystkich europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, przypominając o swoich wcześniejszych wnioskach dotyczących w szczególności proporcjonalności.

9. Popiera cel, jakim jest powszechniejsze stosowanie zasady zróżnicowania w dążeniu do zmniejszenia obciążeń, skutecznego wydatkowania środków oraz promowania podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar.

10. Domaga się rozwiązań, które są bardziej dostosowane do danego programu, z uwzględnieniem zdolności instytucji w ramach systemu wdrażania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz poza tym systemem, typów udzielanego wsparcia oraz innych czynników.

11. Sugeruje zintensyfikowanie dialogu między Komisją, państwami członkowskimi oraz miastami i regionami na temat wypracowania skutecznego projektu i łatwych do stosowania środków na potrzeby uproszczenia kolejnej generacji europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych po 2020 r.

12. Domaga się wykorzystywania realizowanych na poziomie europejskim ocen oddziaływania terytorialnego jako narzędzia do pomiaru korzyści płynących z uproszczenia europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

Wzmocnienie modelu zarządzania dzielonego na okres po 2020 r.

13. Potwierdza swoje zdecydowane poparcie dla zaprezentowanej przez grupę wysokiego szczebla analizy istotnych korzyści płynących z modelu zarządzania dzielonego dla skutecznej realizacji polityki spójności poprzez promowanie odpowiedzialności organów krajowych, regionalnych i lokalnych oraz umożliwienie uznawania specyfiki regionalnej i podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar. Model zarządzania dzielonego wpływa też pozytywnie na inne dziedziny polityki poza zakresem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, w tym przynosi dodatni efekt mnożnikowy, jeśli chodzi o wzmocnienie dobrego rządzenia oraz zwiększenie demokratycznego zaangażowania i poczucia odpowiedzialności obywatelskiej.

14. Wspiera cel, jakim jest zapewnianie skutecznego stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności w celu aktywowania i wspierania prawdziwie wielopoziomowego sprawowania rządów w tym kontekście, co wymaga odpowiedniego wzmocnienia pozycji zarówno władz lokalnych i regionalnych, jak i Komisji i państw członkowskich w formie prawdziwego partnerstwa.

15. Podkreśla, że należy wzmocnić wiarę w zdolności beneficjentów, tj. administracji regionalnych i krajowych, w zakresie zarządzania funduszami i wykorzystywania ich w rozsądny i skuteczny sposób. Zarządzanie dzielone zbliża Europę do jej obywateli i łączy potrzeby lokalne z celami europejskimi.

16. Podkreśla, że sukces systemu zarządzania dzielonego zależy po części od pełnej odpowiedzialności za stosowanie zasady partnerstwa przez wszystkie strony; KR w pełni popiera wnioski grupy wysokiego szczebla dotyczące konieczności skutecznego wykorzystywania partnerstwa, które należy wzmocnić po 2020 r.

17. Uważa, że wymagane jest szersze podejście oparte na partnerstwie, które powinno być zakorzenione w europejskim semestrze – europejskich ramach zarządzania gospodarczego. Powtarza swój apel o wprowadzenie kodeksu postępowania dotyczącego udziału władz lokalnych i regionalnych w europejskim semestrze⁽²⁾. Zwraca się także do Komisji o zadbanie o to, aby jako prawnie wiążącą część przepisów dla okresu po 2020 r. przyjęto zasady kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, tak by zagwarantować pewność prawa w kwestii ich statusu. Apeluje też o bardziej formalne zobowiązania ze strony zaangażowanych stron na rzecz ich wdrażania.

18. Podkreśla wniosek grupy wysokiego szczebla, zgodnie z którym tendencja do przenoszenia na politykę spójności odpowiedzialności za wdrażanie wielu innych celów polityki UE jest problematyczna i prowadzi do sytuacji, w której instytucje zarządzające stają się faktycznie organami egzekwującymi rosnącą liczbę innych strategii politycznych UE.

19. Popiera wniosek grupy wysokiego szczebla dotyczący przeglądu roli systemu zarządzania i kontroli dla europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w obszarze egzekwowania zasad niezwiązanych z tymi funduszami.

⁽²⁾ COR-2016-05386-00-00-AC.

Uzupełniający charakter europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych

20. Popiera skupienie się przez grupę wysokiego szczebla na wzajemnie uzupełniającym się charakterze poszczególnych europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, które tylko wspólnie mogą osiągnąć cel polityki spójności zapisany w Traktatach.
21. Podkreśla znaczenie zapewnienia, by istniejące europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (EFRR, EFS, EFROW, Fundusz Spójności, Fundusz Rybacki) nie uległy rozdzielaniu, jako że każdy z tych funduszy zapewnia wkład w misję innych funduszy i są one koordynowane z wykorzystaniem wspólnych zasad i przepisów na okres po 2020 r.
22. Domaga się nowych wspólnych ram strategicznych obejmujących wszystkie strategie polityczne UE i fundusze o wymiarze terytorialnym. Takie ramy zapewniłyby spójność strategiczną, synergie i równe traktowanie instrumentów finansowania oraz unikanie powielania przepisów administracyjnych.
23. Powtarza zalecenie KR-u, zgodnie z którym takie same zasady powinny mieć zastosowanie w ramach różnych europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz podkreśla, że wszystkie warunki horyzontalne powinny być ustanowione wyłącznie w formie jednego ogólnego zestawu zasad, podczas gdy rozporządzenia w sprawie poszczególnych funduszy powinny ograniczać się do zasad dotyczących treści programów i sprawozdawczości.
24. Z zadowoleniem przyjmuje zalecenie grupy wysokiego szczebla dotyczące rozważenia możliwości wprowadzenia odrębnego rozporządzenia w sprawie administrowania europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi („jednolity zbiór przepisów”), odnotowując także jego sugerowane zastosowanie w różnych okresach finansowania w celu zwiększenia pewności prawnej i stabilności.
25. Wspiera potrzebę dalszego ułatwiania realizacji programów wielofunduszowych i zintegrowanych podejść (takich jak zintegrowane inwestycje terytorialne) w świetle trudności z wdrażaniem napotykanym w przypadku obecnego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. W tym kontekście odsyła do swojej opinii w sprawie zintegrowanych inwestycji terytorialnych⁽³⁾, w której opisano pozytywne wyniki na poziomie lokalnym, osiągnięte w przypadkach pełnego wykorzystania potencjału tych inwestycji.
26. Z zadowoleniem przyjmuje dostrzeżenie potrzeby zapewnienia równowagi między lepszym dostosowaniem europejskich przepisów dotyczących finansowania a potrzebą większej swobody w zakresie dostosowania do przepisów krajowych, co podkreślono w opinii KR-u w sprawie uproszczenia europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.
27. Stwierdza, że fundusze UE powinny być dostarczane za pośrednictwem istniejących krajowych mechanizmów administracyjnych. Krajowe przepisy i systemy (w tym krajowe instytucje audytowe oraz krajowe organy ochrony konkurencji) powinny być wykorzystywane w jak największym stopniu, gdyż najprostszymi zasadami są takie, których liczba jest ograniczona i które są najlepiej takie same jak te stosowane w państwach członkowskich.

Równe warunki działania dla europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz funduszy zarządzanych centralnie

28. Potwierdza poparcie dla nadrzędnego celu zaprezentowanego przez grupę wysokiego szczebla, jakim jest zapewnienie równego traktowania i równych warunków działania dla programów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz funduszy zarządzanych centralnie.
29. Popiera opinię wyrażoną przez grupę wysokiego szczebla, zgodnie z którą obecne zróżnicowanie w traktowaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w odniesieniu do pomocy państwa i zamówień publicznych nie stanowi nieodłącznej części modelu zarządzania dzielonego. Zgodnie z zasadą przewodnią projekty finansowane z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych nie powinny być traktowane bardziej rygorystycznie niż podobne projekty w ramach zarządzania centralnego UE.
30. Podkreśla, że w ramach na okres po 2020 r. należy dać nowy impuls do synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi a innymi programami zarządzanymi centralnie, również w kontekście współpracy międzyregionalnej. Podkreśla korzystny wpływ efektywnego uproszczenia i większej elastyczności w zarządzaniu europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi z myślą o wdrażaniu strategii inteligentnej specjalizacji. W tym kontekście można ułatwić współpracę międzyregionalną za pomocą środków takich jak zastosowanie uproszczonych metod uzasadnienia opartych na wynikach lub użyciu kosztów jednostkowych, jak stwierdzono w opinii „Strategie inteligentnej specjalizacji (RIS3): wpływ na regiony i współpracę międzyregionalną”⁽⁴⁾.
31. Podkreśla potrzebę dostosowania zasad pomocy państwa i przepisów dotyczących zamówień publicznych dla europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych do przepisów mających zastosowanie do programów zarządzanych centralnie. KR ponownie składa wnioski o ocenę wykonalności wyjątku mającego zastosowanie do części lub całości wydatków w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych względem procedur pomocy państwa po 2020 r. W tym kontekście KR z zadowoleniem zauważa, że jego zalecenia dotyczące potrzeby wprowadzenia wspólnych definicji w celu porównywania i łączenia funduszy zostały przyjęte przez grupę wysokiego szczebla.

⁽³⁾ COR-2017-03554-00-00-AC.

⁽⁴⁾ COR-2016-06963-00-00-AC.

Usprawnienie programowania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych po 2020 r.

32. Z zadowoleniem przyjmuje skupienie się przez grupę wysokiego szczebla na zasadniczym znaczeniu zapewnienia, by wnioski ustawodawcze Komisji dotyczące ram europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na okres po 2020 r. wraz z jasną i jednolitą interpretacją były prezentowane i uzgadniane co najmniej sześć miesięcy przed rozpoczęciem nowego okresu programowania, a zarazem przypomina o dużych trudnościach operacyjnych napotykanym przez władze lokalne i regionalne oraz wnioskach, które wszystkie zaangażowane strony powinny wyciągnąć z opóźnień obserwowanych na początku obecnego okresu programowania. Wnioski dotyczące europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych należy formalnie zaprezentować najszybciej, jak jest to możliwe.

33. Zaleca, w odniesieniu do przyszłego formułowania umów partnerstwa, by ponownie ocenić zapotrzebowanie na umowę partnerstwa lub równoważny dokument oraz ich cel na szczeblu krajowym, domagając się, by takie umowy skupiały się w przyszłości na ogólnej strategii (unikanie nakładania się zakresów programów), ogólnych warunkach wstępnych oraz warunkach powiązanych z zaleceniami dla poszczególnych krajów (które stanowią kompetencję na szczeblu krajowym), a także definicji koncentracji tematycznej i roli podmiotów koordynujących na szczeblu krajowym, w przypadku gdy mają one odgrywać rolę we wdrażaniu w danym państwie członkowskim.

34. Apeluje o usprawnienia w obszarze strategicznych dokumentów programowych po 2020 r., zauważając, że wiele konkretnych zaleceń zawartych w opinii KR-u w sprawie wyniku negocjacji dotyczących umów partnerstwa oraz programów operacyjnych zostało uwzględnionych w zaleceniach na okres po 2020 r. KR w szczególności popiera apel grupy wysokiego szczebla o zapewnienie większej elastyczności programowania w celu umożliwienia szybszego przyjmowania programów operacyjnych.

35. Sugeruje, że powinno być możliwe, bez wcześniejszej zgody Komisji, przenoszenie części przydziału między osiami priorytetowymi (na przykład 10 %, jak dopuszczono na koniec okresu programowania 2007–2013).

36. Potwierdza znaczenie zasady koncentracji tematycznej dla spójnego i strategicznego programowania, zauważając, że ogólny spójny system koncentracji tematycznej po 2020 r. powinien umożliwiać także skuteczne stosowanie zintegrowanych rozwiązań na szczeblu regionalnym i lokalnym; partnerzy, w tym władze lokalne, muszą mieć prawo głosu na etapie programowania, w tym w odniesieniu do zintegrowanych narzędzi stosowanych do wdrażania strategii na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich i rozwoju terytorialnego.

37. Popiera skupienie się na dalszym wzmocnieniu pozycji władz lokalnych i regionalnych w tym kontekście oraz podkreśla potrzebę pogodzenia zasady koncentracji tematycznej ze sprzyjającym kontekstem dla zintegrowanych rozwiązań na szczeblu lokalnym i regionalnym. Powiązanie między koncentracją tematyczną a skupieniem się w ramach polityki spójności na rezultatach, a także potrzeba zapewnienia, by polityka spójności oferowała zintegrowane, elastyczne i zróżnicowane rozwiązania na okres po 2020 r., zostały już uwzględnione w opinii KR-u w sprawie przyszłości polityki spójności po 2020 r., w której to opinii także zawarto apel o oparty na współpracy dialog między władzami odpowiedzialnymi za realizację polityki regionalnej oraz polityki sektorowej w odpowiednim czasie przed rozpoczęciem nowego okresu finansowania, aby wzmocnić podejście terytorialne zgodnie z zasadami wielopoziomowego sprawowania rządów.

38. Z zadowoleniem przyjmuje cel ustanowiony przez grupę wysokiego szczebla dotyczący usprawnienia wspólnego zestawu wskaźników na okres po 2020 r. oraz podkreśla potrzebę opracowania zharmonizowanej terminologii i definicji w celu umożliwienia oceny i porównywania wyników w ramach różnych funduszy.

39. Zwraca uwagę na propozycje KR-u dotyczące wprowadzenia szczególnych środków ułatwiających przejście do następnego okresu programowania oraz zapewniających większą pewność instytucjom zarządzającym. KR popiera zalecenia grupy wysokiego szczebla, aby ponownie ocenić potrzebę desygnacji na okres po 2020 r., i wzywa do usprawnienia tego procesu, tak aby istniejące desygnacje zostały przeniesione na następny okres programowania.

Zasada zróżnicowania – wymagane wzmocnienie w kilku obszarach

40. Z zadowoleniem przyjmuje ogólną zasadę większego zróżnicowania w okresie po 2020 r., która, umożliwiając bardziej dostosowany i skuteczny rozdział europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, będzie miała prawdopodobnie zasadnicze znaczenie dla możliwego scenariusza na okres po 2020 r. przewidującego ogólnie ograniczone zasoby budżetowe, tj. po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE. Zróżnicowane podejście, oparte na zasadzie pomocniczości, nie musi oznaczać próby zdefiniowania każdego szczegółu systemu realizacji rozporządzenia na szczeblu UE, ale musi opierać się na zaufaniu między wszystkimi zaangażowanymi podmiotami, konkretnie wdrażającymi zasadę partnerstwa.

41. Stanowi, że podobne pomysły były także rozpowszechniane przez Urząd Kanclerza Austrii i mogą stanowić ważny element przyszłej austriackiej prezydencji UE w drugiej połowie 2018 r. W związku z tym KR sugeruje zaproszenie austriackiej prezydencji UE do nawiązania wczesnej współpracy z KR-em w celu dalszego rozwinięcia tych pomysłów.

42. Podkreśla znaczenie zapewnienia pełnego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych jako równorzędnych partnerów w tym kontekście oraz na wszystkich etapach oddolnego procesu negocjacji. Wzmocnione stosowanie podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar dzięki skuteczniejszemu dostosowaniu funduszy do różnorodnych potrzeb terytorialnych w całej Unii oraz zapewnienie regionom środków umożliwiających szybszą reakcję na nieprzewidziane wyzwania lub sytuacje nadzwyczajne będą miały jeszcze bardziej krytyczne znaczenie.

Audyt, sprawozdawczość i kontrole

43. Zaleca preferowanie bardziej zróżnicowanego podejścia w obszarach audytu, sprawozdawczości i kontroli dzięki umożliwieniu polegania w większym stopniu na przepisach krajowych oraz zapewnieniu większej elastyczności w celu uwzględnienia istniejących krajowych kontroli i procedur.

44. Wskazuje na wyrażone przekonanie KR-u, że zróżnicowaną kontrolę można ułatwić i wesprzeć dzięki paktom zaufania między UE a krajowymi instytucjami audytowymi i instytucjami zarządzającymi. Obecnie fundamentalnym problemem jest kultura niechęci do ryzyka, która rozwinęła się w wyniku reakcji na problemy z wdrażaniem występujące w przeszłości, a obawa przed karami zwycięża z prawdziwą kulturą doskonalenia.

45. Powtarza stanowisko KR-u w sprawie dopuszczalnego poziomu błędu (próg istotności), w przypadku gdy doświadczenie pokazuje, że taki poziom nie jest odpowiedni w kontekście projektów polityki spójności. KR uważa, że skoro międzynarodowe standardy rewizji finansowej nie narzucają reguł liczbowych, powinno być możliwe zwiększenie tego progu do 5 %. Obecny rygorystyczny system kontroli, który uwidacznia w większym stopniu każdy błąd, skutkuje mylnym wrażeniem, że model zarządzania dzielonego jest bardziej podatny na błędy.

Połączenie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z instrumentami finansowymi

46. Wyraża zadowolenie, że rozważane jest także zróżnicowane podejście, jako że domagał się wcześniej oceny *ex ante* połączonego wdrażania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz EFIS w indywidualnych przypadkach. Takie podejście powinno umożliwić znaczne zmniejszenie obciążeń oraz lepsze uwzględnienie specyfiki kontekstu wdrażania w danych regionach, a zatem ułatwiać stosowanie podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar i wspierać inwestycje dostosowane do potrzeb.

47. Sugeruje utworzenie punktów kompleksowej obsługi na szczeblu krajowym/regionalnym w celu zapewnienia beneficjentom pomocy w łącznej obsłudze europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz innych funduszy.

Uproszczenie Europejskiej współpracy terytorialnej

48. Popiera uznanie przez grupę wysokiego szczebla szczególnego charakteru Europejskiej współpracy terytorialnej oraz jej zalecenie, zgodnie z którym obecne odrębne ramy regulacyjne dla programów Interreg powinny zostać utrzymane po 2020 r.

49. Potwierdza poparcie KR-u dla specjalnego rozporządzenia w sprawie przepisów wykonawczych dotyczących Europejskiej współpracy terytorialnej, podkreślając, że na skutek obecnej złożoności prawnej i regulacyjnej nadmiernie rygorystyczne wdrażanie faktycznie stanowiło istotną przeszkodę dla skutecznego wdrażania Europejskiej współpracy terytorialnej.

50. Domaga się unikania warunków wstępnych w tym obszarze z uwagi na wielostronny charakter programów Europejskiej współpracy terytorialnej.

51. Zwraca uwagę na europejską wartość dodaną wynikającą ze wzmocnionej współpracy terytorialnej oraz na odniesienie do niedawno wyciągniętych wniosków na temat średnio- i długoterminowych konsekwencji pod względem ogólnego wzrostu gospodarczego oraz pod względem spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, w przypadku gdy taka współpraca ulegnie zmniejszeniu, a nie zwiększeniu w przyszłości.

52. Podkreśla istotną rolę i europejską wartość dodaną współpracy transgranicznej w łagodzeniu izolujących skutków istnienia granic i usuwaniu barier, które mają bezpośredni wpływ na życie mieszkańców regionów przygranicznych. KR podkreśla pierwszoplanowe znaczenie projektów opartych na kontaktach międzyludzkich dla budowania wzajemnego zaufania i proponuje w związku z tym pełnoprawne włączenie funduszy przeznaczonych na małe projekty do przyszłych programów współpracy transgranicznej, aby projekty te stały się dzięki swojej prostocie i zdecentralizowanemu zarządzaniu dostępne dla beneficjentów najniższego szczebla.

53. Z zadowoleniem przyjmuje wniosek, zgodnie z którym programy Europejskiej współpracy terytorialnej powinny być zwolnione z wymogów dotyczących zgłoszenia pomocy państwa. KR podkreślił wcześniej, że wysiłki wymagane w celu spełnienia zasad pomocy państwa w odniesieniu do programów Europejskiej współpracy terytorialnej są zasadniczo nieproporcjonalne do ryzyka zakłócenia konkurencji. Zwrócił także uwagę na trudności związane z ograniczeniami poziomów współfinansowania i systemami odpowiedzialności (jako że takie programy obejmują więcej niż jedno państwo członkowskie) oraz podkreślił wewnętrzną sprzeczność logiki współpracy i logiki konkurencji, domagając się zupełnego wyłączenia Europejskiej współpracy terytorialnej z zakresu pomocy państwa, jak ma to już miejsce w przypadku programów współpracy zarządzanych przez Komisję (np. „Horyzont 2020”).

Bruksela, dnia 1 lutego 2018 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*
